

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

А.А. Мазаракі

"16" січня 2020 р.

ПРОГРАМА
вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
молодшого спеціаліста

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітні програми	«Логістична діяльність», «Митна справа», «Оптова і роздрібна торгівля», «Товарознавство і комерційна логістика», «Товарознавство та організація зовнішньої торгівлі», «Управління безпечністю та якістю товарів»

Київ 2020

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування призначена для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Мета вступного випробування – оцінити рівень професійних знань, умінь та навичок.

Для складання вступного випробування необхідно знати:

- споживні властивості товарів, класифікацію і кодування товарів, засоби інформації про товари;
- чинники формування споживних властивостей, якості, асортименту харчових продуктів та непродовольчих товарів у процесі виробництва, методи контролю і збереження якості товарів;
- асортимент товарів, їх види і різновиди, конструктивні особливості, ознаки класифікації та класифікаційні групування;
- вимоги до маркування, пакування, зберігання і транспортування товарів;
- вимоги до якості та методи оцінювання якості харчових продуктів та непродовольчих товарів;
- сутність, принципи, цілі та завдання комерційної діяльності торговельних підприємств;
- напрями співробітництва торговельних та виробничих підприємств у їх комерційній діяльності;
- показники, що характеризують товарний асортимент торговельного підприємства;
- процес формування товарного асортименту торговельного підприємства;

Вступне випробування проводиться у вигляді тестування.

Програма вступного випробування складається з трьох розділів:

1. Товарознавство. Харчові продукти.
2. Товарознавство. Непродовольчі товари.
3. Комерційна діяльність.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Розділ 1. ТОВАРОЗНАВСТВО. ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ

Принципи формування асортиментної структури харчових продуктів - зерноборошняних товарів, плодів, овочів, грибів та продуктів їх переробки, смакових товарів, крохмалю та крохмалепродуктів, цукру та замінників цукру, меду бджолиного та штучного, кондитерських виробів, харчових жирів, молока та

молочних продуктів, пташиних яєць та продуктів їх перероблення, м'яса та м'ясних товарів, риби та рибних товарів, харчових концентратів.

Споживні властивості та харчова цінність харчових продуктів. Сировина і технологія виробництва та їх вплив на формування споживних властивостей харчових продуктів.

Поняття безпечності та якості харчових продуктів. Законодавчо-нормативне регулювання безпечності та якості харчових продуктів в Україні та світі. Методи оцінювання безпечності та якості харчових продуктів. Чинники формування безпечності та якості харчових продуктів. Показники безпечності та якості харчових продуктів.

Особливості пакування та маркування харчових продуктів.

Умови та режими транспортування і зберігання харчових продуктів. Процеси, що протікають у харчових продуктах під час товароруку. Дефекти харчових продуктів, причини їх виникнення і шляхи запобігання. Способи поводження з неякісною продукцією.

Види втрат харчових продуктів в процесі життєвого циклу та способи їх зменшення.

Розділ 2. ТОВАРОЗНАВСТВО. НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ

Загальна класифікація та характеристика непродовольчих товарів. Сировинні матеріали, технологія виробництва та їх вплив на формування споживних властивостей непродовольчих товарів. Характерні ознаки непродовольчих товарів різних способів виробництва.

Класифікація та характеристика окремих асортиментних груп непродовольчих товарів: пластичні маси і товари з них, хімічні товари; силікатні товари; металогосподарські товари; побутові електротехнічні товари; меблі та меблеві товари; будівельні товари; парфумерно-косметичні товари; текстильні товари; взуттєві товари хутрянні товари; товари культурно-побутового призначення; ювелірні товари та годинники; галантерейні товари; транспортні засоби.

Вимоги до якості непродовольчих товарів. Номенклатура показників якості та методи дослідження споживних властивостей непродовольчих товарів. Основні способи декорування окремих груп непродовольчих товарів. Особливості декорування, види декору та їх характерні ознаки.

Дефекти окремих груп непродовольчих товарів: класифікація, види, характерні ознаки та причини виникнення, їх вплив на якість та

сортність. Особливості сортування, пакування, маркування, зберігання та транспортування різних груп непродовольчих товарів.

Розділ 3. КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Поняття комерційної діяльності. Суб'єкти та об'єкти комерційної діяльності, їх характеристика та взаємозв'язок. Особливості законодавства щодо комерційної діяльності підприємств в Україні. Товар як об'єкт комерційної діяльності. Сутність і принципи формування товарного асортименту підприємства торгівлі. Критерії оптимальності товарного асортименту торговельного підприємства.

Основи функціонування оптового ринку. Принципи, цілі та завдання оптової закупівлі товарів. Співробітництво суб'єктів ринкових відносин. Класифікація господарських зв'язків. Види договорів у торгівлі. Зміст договорів купівлі-продажу та постачання.

Обґрунтування цін, цінових дисконтів, товарних кредитів, обсягів закупівлі товарів та інших умов комерційних угод із оптової закупівлі товарів. Показники оцінювання економічної ефективності оптової закупівлі товарів підприємством торгівлі.

Організація господарських зв'язків щодо постачання товарів. Поняття, принципи, цілі та завдання товаропостачання. Чинники, що впливають на товаропостачання підприємств торгівлі. Відповідальність за порушення умов договору.

Організація роздрібного продажу товарів підприємством торгівлі. Формування системи сервісного обслуговування покупців товарів підприємством роздрібною торгівлі. Активізація роздрібного продажу товарів. Показники оцінювання економічної ефективності роздрібного продажу товарів.

Складові комерційного успіху та методи його оцінювання. Ділові якості особистості підприємця. Сучасні вимоги до підприємця. Інформаційне обслуговування комерційної діяльності.

Сутність, види та властивості комерційного ризику. Оцінювання чинників комерційного ризику.

КРИТЕРІЇ

**оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні
для здобуття освітнього ступеня «бакалавр»**

1. Загальні положення

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників вимогам програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Відповідаючи на тестове завдання, вступнику потрібно обрати одну правильну відповідь.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.

Особи, які отримали менше 100 балів участі у конкурсі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Розділ 1. Товарознавство. Харчові продукти

1. Жук Ю.Т. Теоретичні основи товарознавства / Ю.Т. Жук, В.А. Жук, В.В. Гаврилишин та ін. – Львів : Компакт-ЛВ, 2009.
2. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 20.09.2015 № 771/97-ВР. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
3. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України від 06.12.2018 № 2639-VIII-ВР. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19/paran109>
4. Кириченко Л.С. Крохмаль, цукор, мед та кондитерські вироби : підручник / Л.С. Кириченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006. – 359 с.
5. Орлова Н.Я. Фрукти, ягоди, овочі, гриби та продукти їхньої переробки : підручник / Н.Я. Орлова, П.Х. Пономарьов. – 3-є вид., переробл. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 516 с.
6. Романенко О.Л. Товарознавство смакових товарів : підручник / О.Л. Романенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 559 с.
7. Рудавська Г.Б. Молочні та яечні товари : підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 371 с.
8. Рудавська Г.Б. Харчові концентрати : підручник / Г.Б. Рудавська, Є.В.

- Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 320 с.
9. Салухіна Н.Г. Товарознавство зерноборошняних товарів : підручник / Н.Г. Салухіна, А.А.Самойленко, В.В. Ващенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 357 с.
  10. Сирохман І.В. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів : підручник / І.В. Сирохман, Т.М. Раситюк. – К.:Центр навч. л-ри, 2004. – 378 с.
  11. Тищенко Є.В. Харчові жири : підручник / Є.В. Тищенко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 226 с.

Розділ 2. Товарознавство. Непродовольчі товари

1. Товарознавство. Непродовольчі товари : підручник. – за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 893 с. – (Серія «Товарознавство»)
2. Класифікація непродовольчих товарів : монографія / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Л.А. Коптюх, В.В. Індутний [та ін.]; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 548 с.
3. Глушкова Т.Г. Товарознавство товарів культурно-побутового призначення : підручник / Т.Г. Глушкова. – Київ : КНТЕУ, 2007. – 550 с.
4. Тихонова Н.П. Товарознавство галантерейних товарів : підручник / Н.П. Тихонова. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003.
5. Тихонова Н.П. Товарознавство хутряних товарів : підручник / Н.П. Тихонова. – Київ : Книга, 2006.

Розділ 3. Комерційна діяльність

1. Комерційна діяльність: Підручник / П. Ю. Балабан, М. П. Балабан, Т. Л. Мітяєва та ін.; за ред. проф. П. Ю. Балабана. – Харків: Світ книг, 2019. – 452 с.
2. Виноградська А. М. Комерційна діяльність торговельного підприємства: навч. посіб. / А. М. Виноградська. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 278 с.
3. Голошубова Н. О. Організація торгівлі: підручник / Н. О. Голошубова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 680 с.
4. Комерційна діяльність: підручник / за ред. В. В. Апопія. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ : Знання, 2008. – 535 с.
5. Москвітіна Т. Д. Комерційні зв'язки торговельного підприємства : навч. посіб. / Т. Д. Москвітіна, В. В. Черепов. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 126 с.